

семінарського заняття з дисципліни «Професійна етика та естетична культура» в темі «Категорії етики та специфіка їх прояву в діяльності працівника ОВС».

Ще одним видом інтерактивних технологій є технології ситуативного моделювання, зокрема модель навчання у грі. Гра є важливим засобом формування ціннісних орієнтувань, діяльністю, у процесі якої більш успішно проходить засвоєння тими, хто навчається, форм поведінки, розвиток творчих сил, уяви, фантазії [1].

До інтерактивних технологій, які можна застосовувати на заняттях з філософсько-правових дисциплін відносяться також і технології опрацювання дискусійних питань. Таким чином, застосування інтерактивних технологій на заняттях з філософсько-правових дисциплін спрямовує на розвиток і саморозвиток особистості, дає змогу цілеспрямовано розвивати інтелектуальні здібності, просувати на більш високий рівень уміння і навички спілкування, працювати в колективі, усвідомлено брати на себе відповідальність за особистість іншої людини. Практична спрямованість інтерактивних технологій створює умови, за яких курсант може глибше усвідомити своє професійне покликання, перетворюватись з об'єкта професійної підготовки на суб'єкта індивідуального професійного розвитку.

Література

1. Кожем'яка О. Л. Інтелектуальні ігри на уроках історії / О. Л. Кожем'яка. – Х.: Основа, 2005. – 144 с.
2. Освітні технології: навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; за заг. ред. О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 255 с.
3. Пометун О. І. Методика навчання історії в школі / О. І. Пометун, Г. О. Фрейман. – К.: Генеза, 2005. – 328 с.
4. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко; за ред. О. І. Пометун. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.

УДК 94(477+483)

Сасанчин В. І., аспірант,
Львівський державний університет
внутрішніх справ, м. Львів, Україна

СТРУКТУРА ТА ФУНКЦІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ОРГАНІВ ПОЛЬЩІ НА ТЕРИТОРІЇ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ

Вирішуючи питання реформування МВС, створення поліції в Україні та будуючи систему співробітництва з правоохоронними органами сусідніх держав для боротьби з транснаціональною злочинністю, важливо врахувати історичний розвиток та специфіку функціонування

правоохоронних органів Польщі на території Східної Галичини протягом 1919-1939 років.

Поліція Польщі на той час була складовою частиною державного адміністративного апарату, а не органів місцевого самоврядування, як це було до 1890 року. Слід зазначити, що за період своєї діяльності на території Тернопілля поліція тричі змінювала свою назву: з 1920 по травень 1921 року – окружна команда «Всхуд» з центром у місті Львів; з 1921 по 1924 роки – окружна команда державної поліції 9 округу з центром у місті Тернопіль; з 1925 по 1939 роки – Тернопільська воєводна команда державної поліції з центром у м. Тернополі. Очолював Тернопільську команду державної поліції комендант, який безпосередньо підпорядковувався Головному коменданту поліції у Варшаві, який, в свою чергу, підпорядковувався Міністру внутрішніх справ Польщі.

До складу Тернопільської воєводської команди державної поліції входило 17 повітових команд державної поліції, 219 постерунків (відділень) державної поліції, один міський комісаріат і три слідчі управління в містах Тернополі, Чорткові та Золочеві.

У справі забезпечення функцій громадської безпеки поліція підпорядковувалася місцевій адміністративній владі – Тернопільському воєводському управлінню. Воєводська команда державної поліції, як виконавчий орган державної влади проводила політику ополячення місцевого населення, вела боротьбу проти соціального та національно-визвольних рухів, переслідувала діяльність опозиційних партій. Крім того до її компетенції належав постійний нагляд та контроль за суспільним і політичним життям округу. А ще поліція ретельно охороняла суспільно-політичний лад та правопорядок в інтересах Польщі.

Можна відзначити, що у період 1923-1925 років на Тернопільську воєводську команду державної поліції покладалися функції охорони і захисту східних кордонів Польщі як від зовнішніх так і внутрішніх ворогів. Руками і зброєю поліції забезпечувалося проведення всіх можливих політичних компаній. Це і вибори в Сейм та Сенат, призови на військову службу, забезпечення охорони громадського порядку під час відзначення державних свят та безпеки керівників держави під час візитів на територію округу тощо.

У період з 1920 по 1932 роки Тернопільська воєводська команда державної поліції складалась із таких відділів: адміністративний; господарський; школа і резерв поліції; слідче управління.

У жовтні 1932 року створюється військовий відділ і самостійний підвідділ інспекції, який виконує частину функцій адміністративного відділу. Структура поліції та функції її підрозділів постійно вдосконалюються.

У період 1933-1939 років структура поліції набирає наступного вигляду: 1) адміністративний відділ, до складу якого входять такі

підвідділи, як: адміністративний; організаційний; персональний; дисциплінарний; пенсійний; обліково-статистичний; навчання; фізичного виховання та освіти; 2) господарський відділ, до складу якого входять такі підвідділи, як: бюджетно-розрахунковий; ліквідаційний; контрольний; приміщень і казарм; склад і постачання; 3) військовий, до складу якого входять такі підвідділи: мобілізаційний; протихімічної оборони; озброєння; транспортний; зв'язку; інспекції; 4) відділ слідчого управління до його складу входять такі підвідділи: кримінальний; політичний; інформаційний; загальний.

На території самого міста Тернополя діяв комісаріат поліції, який складався з таких відділів, як: загальний; персональний; дисциплінарний; навчальний; господарський [2]. У функції Тернопільського комісаріату державної поліції входило забезпечення охорони правопорядку, вести боротьбу з революційним та національно-визвольними рухами, контроль за діяльністю окремих політичних партій та організацій, боротьба з контрабандою товарів, інформування вищестоящі органи поліції та адміністративну владу про загальну та політичну владу на території округу та в м. Тернополі, про рух та реєстрацію населення тощо.

До прикладу, характерну структуру та завдання мала Збаразька повітова команда державної поліції. Вона була створена на підставі статуту «Про державну поліцію» від 24 липня 1919 року і розпорядження Міністерства внутрішніх і військових справ від 12 листопада 1919 року на базі крайової жандармерії та військової поліції. Очолював команду комендант, призначений Головним комендантом державної поліції. Завданнями повітової команди державної поліції було забезпечення і охорона правопорядку, боротьба з революційним та національно-визвольними рухами, переслідування ліворадикальних політичних партій (КПЗУ, КСМЗУ, КПП) і товариств на території повіту. Повітова команда державної поліції здійснювала контроль за поліцейськими постерунками, була виконавчим органом судів і прокуратури під час розслідування кримінальних справ. До функцій повітової команди державної поліції входило надання інформації вищим органам поліції та представникам влади про загальне політичне становище в повіті. Збаразька повітова команда державної поліції безпосередньо підпорядковувалась воєводній команді державної поліції в м. Тернополі і складалася з таких структурних одиниць (частин) як: загальна; персональна; дисциплінарна; навчальна; господарська; слідча [2].

Аналізуючи структуру поліцейських органів Польщі на території Східної Галичини, зокрема Тернопілля, можна відзначити, що вона цілком відповідала тим функціям, які на неї покладалися, в першу чергу, забезпечення нагляду і контролю на цих територіях.

Література

1. Державний архів Тернопільської області. – Фонд № 275. – Опис № 1.
2. Державний архів Тернопільської області. – Фонд № 3276. – Опис № 1.

УДК 349.2(043.2)

Селецький О. В., к.ю.н.,
Чернігівський національний технологічний університет,
м. Чернігів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ДИПЛОМАТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Для того, щоб виступати суб'єктом трудового права, особа повинна володіти трудовою правосуб'єктністю. У словнику з трудового права Ю. П. Орловського зазначено, що трудова правосуб'єктність являє собою особливу властивість суб'єктів трудового права, їх здатність мати права та обов'язки (правоздатність), здатність своїми діями набувати права і створювати для себе юридичні обов'язки, а також нести відповідальність за скоєні правопорушення (дієздатність). Правосуб'єктність є передумовою наділення суб'єкта трудового права суб'єктивними правами й обов'язками, тобто дає особам, організаціям та органам можливість брати участь у правовідносинах [1, с. 461]. Схожу позицію відстоював і В. І. Прокопенко, на думку якого саме правосуб'єктність являє собою визнану державою можливість громадянина бути суб'єктом трудового права. Тому правосуб'єктність є лише передумовою до використання права, а не саме його використання. Право на працю мають всі громадяни, що досягли встановленого віку. Проте правового статусу працівника набувають лише ті громадяни, які вступають у трудові відносини. В основі трудової правосуб'єктності лежить здатність до праці, що обумовлюється фізичними і розумовими здібностями [2, с. 99]. Аналогічні міркування з приводу цього висловлюють В. М. Вишновецький та Н. А. Липська, наголошуючи, що без такої правової властивості, як правосуб'єктність, учасники суспільних відносин не зможуть набувати прав та обов'язків [3, с. 390]. Б. К. Бегічев трудову правосуб'єктність також розглядав як соціально-юридичну властивість, якою держава наділяє особу відповідно до потреб суспільного розвитку у сфері трудових відносин [4, с. 62]. Це своєрідне «право на працю», пише Ю. В. Светлічний, тобто можливість мати суб'єктивні права. Правосуб'єктність є юридичним «потенціалом» особи, який дозволяє за певних умов набути ті чи інші суб'єктивні права [5, с. 181]. З огляду на зазначене, можна дійти висновку, що трудова правосуб'єктність – це явище, яке передуює виникненню трудових правовідносин та є